

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-17>

УДК 657.24;657.631.8; 657.6.012.16

ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОДАТКОВИХ ПЕРЕВІРОК ТА ЕКСПЕРТНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗА ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНИМИ ПОДАТКАМИ

DOCUMENTARY SUPPORT FOR TAX AUDITS AND EXPERT STUDIES ON NATIONAL TAXES

Фоміна Тетяна Володимирівна

кандидат економічних наук, доцент,
Центральноукраїнський національний технічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5243-6952>

Пугаченко Ольга Борисівна

кандидат економічних наук, доцент,
Центральноукраїнський національний технічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2253-050X>

Fomina Tetiana, Puhachenko Olha

Central Ukrainian National Technical University

У статті наведено дослідження документального забезпечення розрахунків з бюджетом за загальнодержавними податками у частині первинних документів, реєстрів аналітичного і синтетичного обліку та звітності. Доведено, що податкові перевірки та експертні дослідження щодо правильності визначення податкових зобов'язань є надактуальними, оскільки їх висновки слугують доказовою базою для прийняття відповідних рішень. Нами згруповано документальне забезпечення податкових перевірок та експертних досліджень за загальнодержавними податками, а саме: податку на прибуток підприємств; податку на доходи фізичних осіб; податку на додану вартість; акцизного податку; екологічного податку; рентної плати; мита. Представлене дослідження буде корисним працівникам ДПС, судовим експертам спеціалізованих державних установ, атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах, аудиторам та практикуючим спеціалістам обліково-контрольного апарату тощо.

Ключові слова: документальне забезпечення, податкові перевірки, експертні дослідження, загальнодержавні податки, контрольно-експертна діяльність.

In the context of the financial, political and socio-economic crises, it is of particular importance to obtain reliable information on accrued and paid liabilities of taxpayers through high-quality tax audits and expert studies. Since the lion's share of state revenues comes from national taxes, proper information on their amount is necessary and important. The purpose of the article is to study the documentary support of tax audits and expert studies on certain national taxes in terms of primary documents, registers of analytical and synthetic accounting and reporting. The study is based on the application of general scientific methods: systematisation, logical, analytical, induction, deduction, as well as methods of theoretical generalisation, classification and grouping; the results of the study are presented using the graphical method. Tax audits and expert studies on the correctness of tax liabilities are relevant because of the presentation of the results and conclusions, which serve as the evidence base for settlements with the budget on national taxes. Documentary support for settlements with the budget on national taxes includes data from primary documents, analytical and synthetic accounting and reporting registers. The article grouped documentary support for tax audits and expert studies by national taxes, namely: corporate income tax; personal income tax; value added tax; excise tax; environmental tax; rent; customs duty. This research will be useful for employees of the State Tax Service and other fiscal authorities, forensic experts of specialised state institutions, certified forensic experts who do not work in state specialised expert institutions, auditors and practitioners of the accounting and controlling apparatus, etc. The prospects for further scientific research are to study the peculiarities of documentary support for tax audits and expert studies in the area of local taxes as well as to develop recommendations for improving the organisation and methodology of control and expert activities in general.

Keywords: documentary support, tax audits, expert research, national taxes, control and expert activities.

Постановка проблеми. Створення ефективної системи документального забезпечення на підприємстві є запорукою отримання достовірної інформації про: податки і збори, платником яких є суб'єкт господарювання; наявність і правильність формування бази та об'єктів оподаткування; точність обчислення розмірів податкових платежів, що підлягають сплаті (відшкодуванню) до бюджетів різних рівнів; загальну суму податкового навантаження; ризики застосування фінансових санкцій за податкові правопорушення; ймовірність оптимізації оподаткування тощо.

Необхідність та стабілізація фінансової системи, забезпечення стійкого надходження бюджетних доходів, дотримання податкової дисципліни як умови якісного виконання фізичними та юридичними особами зобов'язань перед державою, а також існування тіньової економіки в Україні обумовили створення особливого напрямку державного фінансового контролю – податкового контролю [12, с. 259]. Одним із найефективніших способів здійснення податкового контролю є перевірки та звірки відповідно до вимог ПКУ, а також перевірки щодо дотримання законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, у порядку, встановленому законами України, що регулюють відповідну сферу правовідносин.

Судово-експертну діяльність здійснюють державні спеціалізовані установи, їх територіальні філії, експертні установи комунальної форми власності, а також судові експерти, які не є працівниками зазначених установ, та інші фахівці (експерти) з відповідних галузей знань у порядку та на умовах, визначених Законом України «Про судову експертизу». Експертні дослідження виконуються в порядку, передбаченому для проведення експертиз.

Документальне забезпечення податкових перевірок та експертних досліджень має визначальний вплив на їх планування, методичку проведення, визначення конкретних заходів, персональний склад виконавців, строки проведення, якість, достовірність і доказовість отриманих результатів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання пов'язані з організацією та методикою податкових перевірок та експертних досліджень завжди цікавили науковців і практиків. Так, Голоядова Т. розглядаючи податкові перевірки як форму податкового контролю, описує особливості здійснення електронних перевірок [1]; Жмудінський В. вивчає настання правових наслідків для

платників податків у разі недопущення посадових осіб контролюючого органу до проведення податкової перевірки [2]; Клименко Н. і Федчишина В. розглядають питання щодо потреби у використанні експертних економічних знань з різних підгалузей економіки для успішного розслідування правопорушень та визначають теоретичний базис судово-економічної експертизи [3]; Леонов Б. і Надіжко М. висвітлюють сучасний стан та перспективи науково-технічного забезпечення судово-експертної діяльності [4]; Павлуненко К. розкриває сутність і зміст акту податкової перевірки та аналізує його вплив на подальші можливі податкові правовідносини [6]; Проскура К. і Лісовий А. досліджують документальне обґрунтування ризиків фіктивності здійснених платниками податків операцій з постачання товарів у податкових перевірках [10]; Романів С. і Голяш І. представляють основні тенденції розвитку сучасного інституту економічної експертизи в рамках процесу судочинства і за його межами відповідно [14]; Сезон В. обґрунтовує комплексний характер дослідження документів, який здійснюється не тільки шляхом вивчення змісту, реквізитів, елементів захисту та інших ознак документа за допомогою наявних методик, а й потребує залучення до дослідження інших об'єктів (фізичних, електронних, дублюючих зміст документа) та методик [15]; Сімакова-Єфремян Е. досліджує питання реформування судово-експертної діяльності та наголошує на необхідності вдосконалення законодавства України про судово-експертну діяльність [16]; Щербаківський М. розглядає поняття й види завдань судової експертизи як практичної діяльності та доводить, що підставою диференціації завдань експертизи слід вважати інформацію, що виникає під час вчинення злочину [18] тощо. Також слід зазначити, що з початком повномасштабного вторгнення з'явилась велика кількість публікацій у профільних періодичних виданнях присвячена особливостям здійснення експертних досліджень та мораторію на проведення податкових перевірок в умовах воєнного стану.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на наявність ґрунтовних досліджень з організації податкових перевірок та експертних досліджень все ще залишається ряд невизначених питань, особливо у частині їх документального забезпечення. Особливо це стосується складу первинних, звітних та регламентних документів за окремими видами загальнодер-

жавних податків. Дана стаття є продовженням авторських досліджень [12; 13; 17].

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження документального забезпечення податкових перевірок та експертних досліджень за окремими загальнодержавними податками у частині первинних документів, реєстрів аналітичного і синтетичного обліку та звітності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Податковий контроль в Україні може здійснюватися шляхами, які представлено на рис. 1.

Однією з форм податкового контролю є податкові перевірки, суть яких полягає у проведенні податковим органом комплексу заходів, що регламентовані нормативно-правовими актами про податки і збори та мають за мету перевірку правильності й повноти сплати податків, зборів і обов'язкових платежів у відповідні бюджети, а також дотримання інших норм податкового законодавства [17, с. 13]. Слід зазначити, що з 20.03.2023 р. шляхи здійснення податкового контролю доповнено п'ятим напрямком – облік і моніторинг діяльності фінансових агентів відповідно до статті 39³ ПКУ.

Підставою для проведення експертизи відповідно до чинного законодавства є процесуальний документ про призначення експертизи, складений уповноваженою на те особою (органом), або договір з експертом

чи експертною установою, укладений за письмовим зверненням особи у випадках, передбачених законом, в якому обов'язково зазначаються її реквізити, номер справи або кримінального провадження або посилання на статтю закону, якою передбачено надання висновку експерта, перелік питань, що підлягають вирішенню, а також об'єкти, що підлягають дослідженню. В інших випадках проводиться експертне дослідження, підставою для якого є договір з експертом чи експертною установою, укладений за письмовою заявою (листом) замовника (юридичної або фізичної особи), з обов'язковим зазначенням його реквізитів, з переліком питань, які підлягають розв'язанню, а також об'єктів, що надаються.

Згідно вимог законодавства під час проведення експертиз (експертних досліджень) з метою виконання певного експертного завдання експертами застосовуються відповідні методи дослідження, методики проведення судових експертиз, а також нормативно-правові акти та нормативні документи (міжнародні, національні та галузеві стандарти, технічні умови, правила, норми, положення, інструкції, рекомендації, переліки, настановчі документи Держспоживстандарту України), а також чинні республіканські стандарти колишньої УРСР та державні класифікатори, галузеві стандарти та технічні умови колишнього СРСР, науково-технічна, довідкова література, програмні продукти тощо [8].

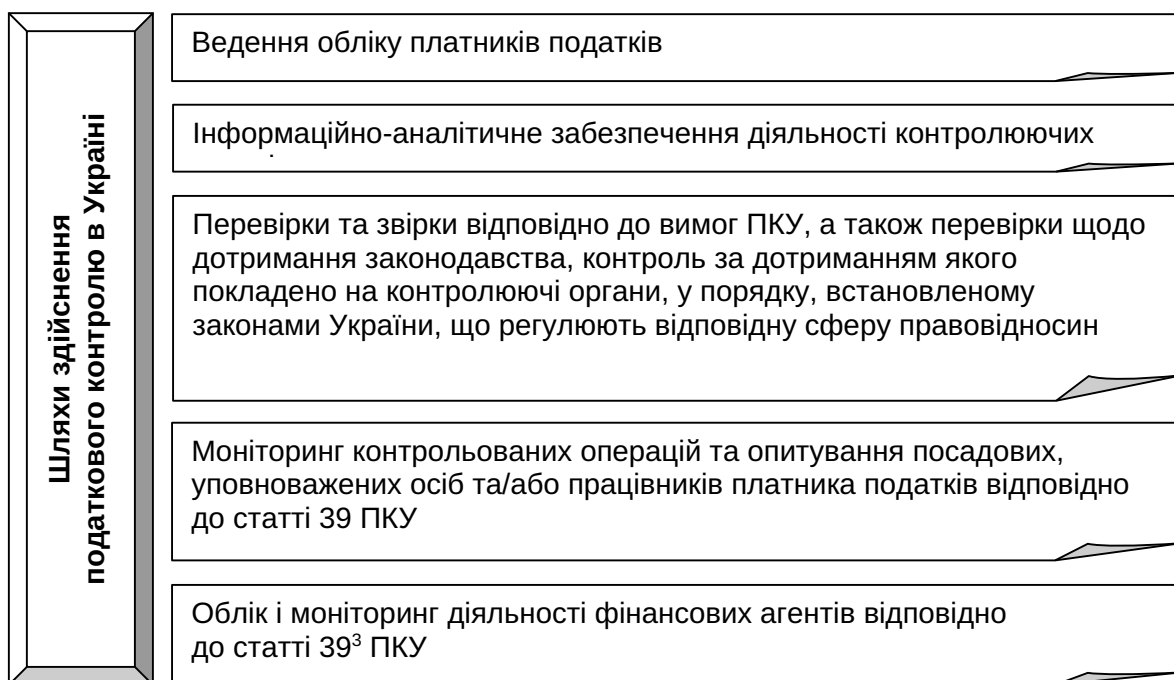

Рис. 1. Шляхи здійснення податкового контролю в Україні

Джерело: складно авторами на основі [7]

Підприємства, установи, організації незалежно від форми власності зобов'язані надавати безоплатно інформацію, необхідну для проведення судових експертиз, державним спеціалізованим установам, а також, за згодою, натурні зразки або каталоги своєї продукції, технічну документацію та іншу інформацію, необхідну для створення й оновлення методичної та нормативної бази судової експертизи. Державні спеціалізовані установи, що проводять судові експертизи, мають право одержувати від судів, органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування зняття кримінального правопорушення та інші речові докази щодо яких закінчено кримінальне провадження, для використання в експертній і науковій діяльності [9].

Отримати достовірну, належну, точні і повну інформацію можливо лише із реальних, документально підтверджених облікових даних. Масив цієї інформації формують первинні документи, реєстри аналітичного і синтетичного обліку та звітність усіх рівнів (внутрішня, статистична, фінансова, податкова).

Документальне забезпечення податкових перевірок та експертних досліджень за загальнодержавними податками має трирівневу структуру: I рівень – облікові реєстри (первинні документи, реєстри аналітичного і синтетичного обліку); II рівень – інші документи, пов'язані з обчисленням і сплатою загальнодержавних податків; III рівень – податкова звітність з кожного загальнодержавного податку (рис. 2).

Документальне забезпечення будь-якого процесу, у тому числі податкових перевірок та експертних досліджень, має надзвичайно важливе значення, адже, у підсумку, саме

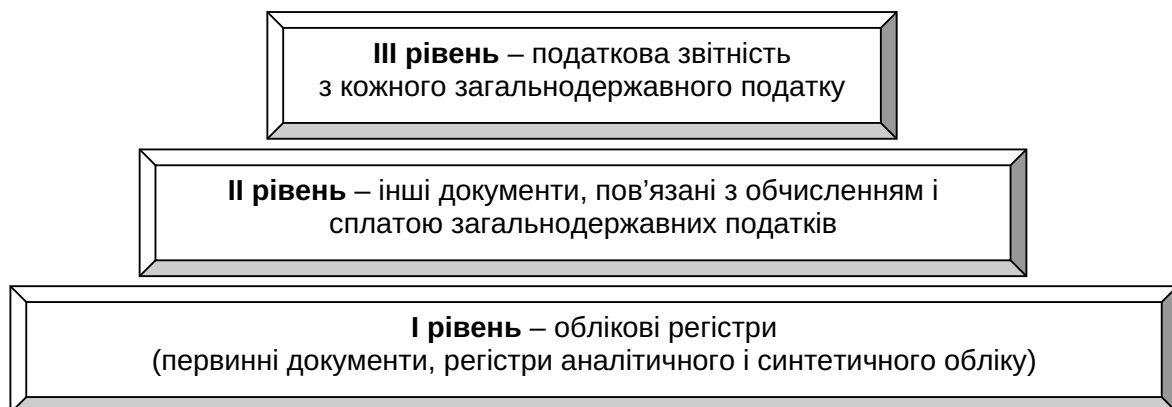
документи є підставою для підтвердження фактів і мають доказову силу. Первинні документи слугують підтвердженням розрахунків із бюджетом за загальнодержавними податками при здійсненні податкових перевірок та експертних досліджень. На підставі первинних документів формуються зведені облікові реєстри аналітичного та синтетичного обліку, дані з яких узагальнюються в звітності.

Для отримання достовірної і повної інформації при здійсненні податкових перевірок та експертних досліджень необхідно використовувати не лише обліково-економічні дані, а й установчу, технологічну, технічну, конструкторську та іншу документацію [11].

У таблицях 1 і 2 згруповано документальне забезпечення податкових перевірок та експертних досліджень за загальнодержавними податками, а саме за: податком на прибуток підприємств; податком на доходи фізичних осіб; податком на додану вартість; акцизним податком; екологічним податком; рентною платою; митом.

Крім затверджених податковим законодавством реєстрів обліку, що становить документальне забезпечення податкових перевірок та експертних досліджень, на підставі яких визначається сума належних до сплати загальнодержавних податків, із врахуванням особливостей діяльності та галузі функціонування підприємства, форми та склад окремих документів можуть змінюватись, адже суб'єктам господарювання у цьому питанні надана певна автономія.

Висновки. В умовах фінансової, політичної та соціально-економічних криз особливого значення набуває отримання достовірної інформації про нараховані та сплачені платниками податків зобов'язання шляхом

Рис. 2. Трирівнева структура документального забезпечення податкових перевірок та експертних досліджень за загальнодержавними податками

Джерело: складно авторами на основі [5, с. 9–11]

Таблиця 1

**Документальне забезпечення податкових перевірок та експертних досліджень
за загальнодержавними податками**

Податок	Первинні документи, реєстри аналітичного та синтетичного обліку, інші дані
Податок на прибуток підприємств	Документи підприємства про нарахування доходів, формування собівартості та інших витрат підприємства; розрахунок фактичної собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг); реєстри синтетичного обліку за рахунками доходів і витрат, оборотно-сальдові відомості за ними; первинні документи з надходження товарно-матеріальних цінностей і послуг (прибуткові накладні, акти виконаних робіт, товарно-транспортні накладні тощо); первинні документи з відвантаження продукції, товарів, виконання робіт і надання послуг (видаткові накладні, акти виконаних робіт, наданих послуг тощо); виписки установи банку; розрахунок зносу (амортизації); відомості про нараховану заробітну плату та сплачені з неї податки та збори; Звіти про використання коштів, виданих на відрядження та у підзвіт та підтверджувальні документи до них; акти звірки взаємної заборгованості з контрагентами; дані синтетичного обліку за рахунком 64 «Розрахунки за податками й платежами» (за субрахунком «Податок на прибуток») тощо.
Податок на доходи фізичних осіб, військовий збір, єдиний соціальний внесок	Дані кадрового обліку та обліку робочого часу; колективний договір; трудові договори; штатний розпис; накази про призначення та звільнення працівників; Положення про преміювання; розрахунково-платіжні відомості; платіжні відомості; касові документи; особові картки; дані синтетичного обліку за рахунками 64 «Розрахунки за податками й платежами» (за субрахунком «Податок з доходів фізичних осіб», «Військовий збір»), 65 «Розрахунки за страхуванням», 66 «Розрахунки за виплатами працівникам»; заяви про застосування податкової соціальної пільги; заяви про відмову від застосування податкової соціальної пільги; заяви працівників про надання матеріальної допомоги та інших виплат; лікарняні листи; розрахунок відпускних; інші заяви працівників; документи, що підтверджують виплати доходу самозайнятим особам (чеки, квитанції), довідки про вирощування сільськогосподарської продукції у приватних селянських господарствах (у випадку закупівлі сільськогосподарської продукції у населення); виконавчі листи тощо. <i>Для самозайнятих осіб, що перебувають на загальній системі оподаткування.</i> Типова форма, за якою здійснюється облік доходів і витрат фізичними особами-підприємцями і фізичними особами, які провадять незалежну професійну діяльність; Витяг (виписка) з єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань; дані синтетичного обліку за рахунками 64 «Розрахунки за податками й платежами» (за субрахунком «ПДФО», «Військовий збір»), 65 «Розрахунки за страхуванням»
Податок на додану вартість	Договори з покупцями та постачальниками; реєстри виданих та отриманих податкових накладних; отримані та видані податкові накладні та додатки до них; квитанції про реєстрацію податкових накладних у Єдиному реєстрі податкових накладних; витяги з ЄРПН; первинні документи з надходження товарно-матеріальних цінностей і послуг (прибуткові накладні, акти виконаних робіт, товарно-транспортні накладні тощо); первинні видаткові документи з відвантаження продукції, товарів, виконання робіт та надання послуг (видаткові накладні, акти виконаних робіт, наданих послуг тощо); виписки установи банку; дані синтетичного обліку за рахунками 64 «Розрахунки за податками й платежами» (за субрахунком «Податок на додану вартість»), 643 «Податкові зобов'язання», 644 «Податковий кредит», 31 «Рахунки у банках»; касові документи (прибуткові та видаткові касові ордери, касова книга); приймальні квитанції (у випадку закупівлі сільгосппродукції у населення); реєстри синтетичного обліку за рахунками 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», 68 «Розрахунки за іншими операціями», 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками», 37 «Розрахунки з різними дебіторами»; акти звірки взаємної заборгованості з контрагентами тощо.

Продовження Таблиці 1

Податок	Первинні документи, реєстри аналітичного та синтетичного обліку, інші дані
Акцизний податок	Заявки на переміщення пального або спирту етилового транспортними засобами, що не є акцизними складами пересувними; Заявка про включення до електронного реєстру суб'єктів господарювання, які використовують спирт етиловий для виробництва продукції хімічного і технічного призначення, парфумерно-косметичної продукції, оцту з харчової сировини; Заява про реєстрацію платника акцизного податку з реалізації пального або спирту етилового та/або акцизних складів; Довідка про розпорядника акцизного складу пального, акцизні склади пального, розташовані на них резервуари пального, витратоміри та рівнеміри; Довідка про зведені за добу підсумкові облікові дані щодо обсягів обігу (отримання/відпуску) та залишків пального на акцизному складі пального; перелік підакцизних товарів, які реалізуються підприємством; Попередня (або додаткова) заявка-розрахунок про потребу в марках акцизного податку; Заявка-розрахунок на придбання марок акцизного податку для маркування алкогольних напоїв (форма А); Заявка-розрахунок на придбання марок акцизного податку для маркування тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах; первинні документи з реалізації підакцизних товарів (накладні, товарно-транспортні накладні, митні декларації тощо); акцизні накладні; Розрахунки коригування акцизної накладної; дані про втрати алкогольних виробів при їх транспортуванні, зберіганні та виробництві; виписки банку; дані синтетичного обліку за рахунками 70 «Доход від реалізації», 64 «Розрахунки за податками й платежами» (за субрахунком «Акцизний податок»), 31 «Рахунки у банках»; виписки банку тощо.
Екологічний податок	Дозвільні документи; дані про обсяги та види забруднюючих речовин, які викидаються в атмосферне повітря стаціонарними джерелами; дані про обсяги та види забруднюючих речовин, які скидаються безпосередньо у водні об'єкти; дані про обсяги та види (класи) розміщених відходів, крім обсягів та видів (класів) відходів як вторинної сировини, що розміщуються на власних територіях (об'єктах) суб'єктів господарювання; дані про обсяги та категорію радіоактивних відходів, що утворюються внаслідок діяльності суб'єктів господарювання та/або тимчасово зберігаються їх виробниками понад установлені особливими умовами ліцензії строк; дані про обсяги електричної енергії, виробленої експлуатуючими організаціями ядерних установок (атомних електростанцій); дані аналітичного обліку; довідки про густину пального; дані синтетичного обліку за рахунками 64 «Розрахунки за податками й платежами» (за субрахунком «Екологічний податок відповідного виду»), 31 «Рахунки у банках», виписки банку тощо.
Рентна плата	Дозвільні документи; дані державної експертизи запасів корисних копалин ділянки надр; дані про вартість одиниці товарної продукції гірничого підприємства; дані про обсяг фактично використаної води та встановлені ліміти; дані про вантажомісткість та тривалість використання водних транспортних засобів; дані про обсяги використання води для потреб гідроенергетики; дані про обсяги використання деревини; дані про розрахунок плати за користування радіочастотним ресурсом; дані аналітичного та синтетичного обліку за рахунками 64 «Розрахунки за податками й платежами» (за субрахунком «Рентна плата відповідного виду»), 31 «Рахунки у банках»; виписки банку тощо.
Мито	Зовнішньоекономічний контракт; специфікації; CMR; CARNET TIR; Billoflading (морський коносамент);AWB; товарно-транспортні накладні; інвойс; проформа-інвойс; договір на транспортно-експедиційне обслуговування; рахунок на надання транспортних послуг; довідка про транспортні витрати; договір про страхування товару; страховий поліс; рахунок на оплату страхування товару; сертифікат про походження товару; декларація про походження товару; дозвільні документи; документи для підтвердження митної вартості, митні декларації; дані синтетичного обліку до рахунків 362 «Розрахунки з іноземними покупцями», 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками», 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті» тощо

Таблиця 2

**Документальне забезпечення податкових перевірок та експертних досліджень
за загальнодержавними податками у частині податкової звітності**

Податок	Звітність	
Податок на прибуток підприємств	Податкова декларація з податку на прибуток та додатки до неї; Податкова декларація з податку на прибуток підприємств (для інститутів спільного інвестування); Розрахунок частини чистого прибутку (доходу) дивідендів на державну частину; Звіт про використання платниками податку на прибуток підприємств вивільнених коштів; Спрощена податкова декларація з податку на прибуток підприємств, який оподатковується за ставкою 0% відповідно до пункту 44 підрозділу 4 розділу XX «Перехідна положення» ПКУ та додатки до неї; Відомості про особу, яка бере участь у контрольованих операціях; Інформація про пов'язаність осіб; Повідомлення про участь у міжнародній групі компаній; Звіт у розрізі країн міжнародної групи компаній та додатки до нього; Звіт про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації; фінансова та статистична звітність підприємства	Додаток АВ (рядок 20 АВ) Додаток ЗП (рядок 16 ЗП) Додаток ПН (рядок 23 ПН) Додаток ТЦ Додаток ВП (рядки 26-29, 31-33, 35) Додаток РІ (рядок 03 РІ) Додаток ПЗ (рядок 05 ПЗ) Додаток АМ (рядок 1.2.1 додатка РІ рядка 03 РІ) Додаток ЦП (рядок 4.1.3 ЦП, рядок 4.1.4 ЦП додатка РІ до рядка 03 РІ) Додаток КІК (рядок 06.1 КІК) Додаток МПЗ (рядок 06.2 МПЗ) Додаток МПЗ-3 (рядок 02 МПЗ-3) Додаток ДІЯ (рядок 06.3 ДІЯ)
Податок на доходи фізичних осіб, військовий збір, єдиний соціальний внесок	Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків-фізичних осіб, у сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску (Об'єднана звітність ПДФО та ЄСВ); фінансова та статистична звітність Податкова декларація про майновий стан і доходи і додати до неї «Додаток Ф2» та «Додаток ЄСВ 1»	Додаток ЄСВ1 Додаток ЄСВ2 Додаток ЄСВ3 Додаток КІК Додаток Ф1 Додаток Ф2 Додаток Ф3 Додаток Ф4 Додаток МПЗ Додаток 1 (Д1) Додаток 2 (Д2) Додаток 3 (Д3) Додаток 4 (Д4) Додаток 5 (Д5) Додаток 6 (Д6) Додаток 7 (Д7) Додаток 8 (ДС8)
Податок на додану вартість	Податкова декларація з податку на додану вартість та додатки до неї; Розрахунок податкових зобов'язань, нарахованих отримувачем послуг, не зареєстрованим як платник податку на додану вартість, які постачаються нерезидентами, у тому числі їх постійними представництвами, не зареєстрованими платниками податків, на митній території України; Уточнюючий розрахунок податкових зобов'язань з податку на додану вартість у зв'язку з виправленням самостійно виявлених помилок; фінансова та статистична звітність.	Додаток 1 (Д1) Додаток 2 (Д2) Додаток 3 (Д3) Додаток 4 (Д4) Додаток 5 (Д5) Додаток 6 (Д6) Додаток 7 (Д7) Додаток 8 (ДС8)

Продовження Таблиці 2

Податок	Звітність	
Акцизний податок	Декларація акцизного податку та додатки до неї; Звіт про обсяг виробництва та реалізації спирту; Звіт про обсяги виробництва та реалізації алкогольних напоїв; Розрахунок прогнозованої потреби спирту; Довідка про цільове використання спирту етилового; Декларація про встановлені виробником або імпортером максимальної роздрібною ціни на підакцизні товари (з 1 числа; з 15 числа); Звіт про обсяги придбання та реалізації алкогольних напоїв у оптовій мережі; Звіт про обсяги виробництва та реалізації тютюнових виробів; Звіт про обсяги придбання та реалізації тютюнових виробів у оптовій мережі; Довідка про отримання спирту етилового; Перелік лікарських засобів, для виготовлення яких використовується спирт етиловий, та їх відпускна ціна; Довідка про обсяги дизельного палива та суми нарахованого акцизного збору; Звіт про використання марок акцизного податку; Реєстр повернутих марок акцизного податку; Довідка про прогнозований обсяг потреби спирту етилового до податкового векселя; Журнал обліку погашення податкових векселів; фінансова та статистична звітність.	Додаток 1
		Додаток 1 ¹
		Додаток 1 ²
		Додаток 1 ³
		Додаток 1 ⁴
		Додаток 2
		Додаток 3
		Додаток 4
		Додаток 5
		Додаток 6
		Додаток 6 ¹
		Додаток 7
		Додаток 8
Додаток 9		
Додаток 10		
Додаток 11		
Додаток 12		
Додаток 13		
Екологічний податок	Податкова декларація екологічного податку та додатки до неї 1-6, фінансові та статистична звітність	Додаток 1
		Додаток 2
		Додаток 3
		Додаток 4
		Додаток 5
		Додаток 6
		Додаток 7
		Додаток 8
		Додаток 9
Рентна плата	Податкова декларація з рентної плати та додатки до неї 1-4; Розрахунок збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення; Додатковий розрахунок збору, що сплачується підприємством, яке є замовником будівництва нових ядерних установок; фінансові та статистична звітність	Додаток 1
		Додаток 2 ¹
		Додаток 2 ²
		Додаток 3
		Додаток 4 ¹
		Додаток 5
		Додаток 6
		Додаток 7
		Додаток 8
		Додаток 9
		Додаток 10 ¹
		Додаток 11 ¹
		Додаток 12
		Додаток 13
		Додаток 14
		Додаток 15
Додаток 16		

здійснення якісних податкових перевірок та експертних досліджень. Оскільки доходи держави від надходжень сум загальнодержавних податків становлять лівову частину, то належна інформація про їх розмір є необхідною та важливою.

Податкові перевірки та експертні дослідження у частині правильності визначення податкових зобов'язань надактуальні через представлення отриманих результатів та сформульованих висновків, що є доказовою базою при здійсненні розрахунків із бюджетом за загальнодержавними податками.

Документальне забезпечення розрахунків з бюджетом за загальнодержавними податками включає в себе дані первинних документів, реєстрів аналітичного та синтетичного обліку та звітності.

Нами згруповано документальне забезпечення податкових перевірок та експертних досліджень за загальнодержавними подат-

ками, а за: податком на прибуток підприємств; податком на доходи фізичних осіб; податком на додану вартість; акцизним податком; екологічним податком; рентною платою; митом.

Представлене дослідження буде корисним працівникам Державної податкової служби та інших фіскальних органів, судовим експертам спеціалізованих державних установ, атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах, аудиторам та практикуючим спеціалістам обліково-контрольного апарату тощо.

Перспективи подальших наукових пошуків вбачаються нам у дослідженні особливостей документального забезпечення податкових перевірок та експертних досліджень у частині місцевих податків і зборів та розробці рекомендацій з удосконалення організації і методики контрольної та експертної діяльності у цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Голядова Т. О. Податкові перевірки як форма податкового контролю: особливості електронної перевірки. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2017. № 27. С. 26–28.
2. Жмудінський В. П. Недопущення до проведення податкової перевірки: правові наслідки. *Вісник НТУУ «КПІ» Політологія. Соціологія. Право*. 2023. № 1 (57). С. 190–196.
3. Клименко Н. І., Федчишина В. В. Судово-економічна експертиза: сучасний стан і актуальні питання. *Криміналістичний вісник*. 2016. № 1 (25). С. 56–61.
4. Леонов Б. Д., Надіжко М. М. Науково-технічне забезпечення судово-експертної діяльності: сучасний стан та перспективи. *Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право»*. 2020. № 55. Том 2. С. 184–190.
5. Матюха М. М. Облік і звітність в оподаткуванні: опорний конспект лекцій. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 220 с.
6. Павлуненко К. Значення і роль акта податкової перевірки та його вплив на податкові правовідносини. *Право України*. 2020. № 4. С. 115–126.
7. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
8. Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень : Наказ М-ва юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>.
9. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12/conv#Text>.
10. Проскура К. П., Лісовий А. В. Документальне обґрунтування ризиків фіктивності здійснених платниками податків операцій з постачання товарів у податкових перевірках. *Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування*. 2019. Вип. 3. С. 212–221.
11. Пугаченко О., Зарудна Н., Кундеус О. Визначення терміну «документооборот» у законодавчих актах і літературних джерелах. *Економіка та суспільство*. 2023. № 47. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-57>.
12. Пугаченко О. Б., Фоміна Т. В. Податковий контроль як інструмент запобігання тіньовій економіці. *Стратегічні пріоритети детінізації України у системі економічної безпеки: макро та мікро вимір* : Монографія / За ред. Черевка О. В. Черкаси : ПП Чабаненко Ю.А., 2014. С. 259–280, С. 436–441.
13. Пугаченко О. Б., Косенко С. С., Бабій М. В. Організація проведення судових експертиз та експертних досліджень з економічних питань. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2021. № 6 (39). С. 115–130.

14. Романів С. Р., Голяш І. Д. Основні напрями вдосконалення правового регулювання судово-економічної експертизи в Україні. *Економіка і суспільство*. 2017. № 10. С. 796–802.
15. Сезонів В. С. Проблеми формування комплексних експертних досліджень у галузі криміналістичного документознавства. *Порівняльно-аналітичне право*. 2019. № 3. С. 239–242.
16. Сімакова-Єфремян Е. Б. Про необхідність удосконалення законодавства щодо здійснення судово-експертної діяльності в Україні. *Теорія і практика судової експертизи та криміналістики: збірник наукових праць*. 2019. Вип. 19. С. 118–129.
17. Фоміна Т. В., Пугаченко О. Б. Організація і методика податкових перевірок : навчальний посібник. Дніпро: Середняк Т.К., 2020. 292 с.
18. Щербаковський М. Г. Типові завдання судово-експертного дослідження. *Право і безпека*. 2016. № 4 (63). С. 6–11.

REFERENCES:

1. Holoiadova, T. O. (2017). Podatkovi perevirky yak forma podatkovoho kontroliu: osoblyvosti elektronnoi perevirky [Tax audits as a form of tax control: features of electronic audit]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu*, 27, 26–28. [in Ukrainian].
2. Zhmudynskyi, V. P. (2023). Nedopushchennia do provedennia podatkovoi perevirky: pravovi naslidky [Failure to conduct a tax audit: legal consequences]. *Visnyk NTUU «KPI» Politolohiia. Sotsiolohiia. Pravo*, 1 (57), 190–196. [in Ukrainian].
3. Klymenko, N. I., & Fedchyshyna, V. V. (2016). Sudovo-ekonomichna ekspertyza: suchasnyi stan i aktualni pytannia [Forensic economic expertise: current state and current issues]. *Kryminalistychnyi visnyk*, 1 (25), 56–61. [in Ukrainian].
4. Leonov, B. D., & Nadizhko, M. M. (2020). Naukovo-tekhnichne zabezpechennia sudovo-ekspertnoi diialnosti: suchasnyi stan ta perspektyvy [Scientific and technical support of forensic expert activity: current state and prospects]. *Naukovi pratsi Natsionalnoho aviatsiinoho universytetu. Seriya: Yurydychnyi visnyk «Povitriane i kosmichne pravo»*, 55, Tom 2, 184–190. [in Ukrainian].
5. Matiukha, M. M. (2018). Oblik i zvitnist v opodatkuvanni [Accounting and reporting in taxation]. K.: DP «Vyd. dim «Personal». [in Ukrainian].
6. Pavlunenko, K. (2020). Znachennia i rol akta podatkovoi perevirky ta yoho vplyv na podatkovyi pravovidnosyny [The meaning and role of the tax audit act and its impact on tax legal relations]. *Pravo Ukrainy*, 4, 115–126. [in Ukrainian].
7. Podatkovi kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy № 2755-VI vid 02.12.2010 r. [Tax Code of Ukraine of 02 December, 2010 № 2755-VI]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> [in Ukrainian].
8. Pro zatverdzhennia Instruksii pro pryznachennia ta provedennia sudovykh ekspertyz ta ekspertnykh doslidzhen ta Naukovo-metodychnykh rekomendatsii z pytan pidgotovky ta pryznachennia sudovykh ekspertyz ta ekspertnykh doslidzhen : Nakaz M-va yustytzii Ukrainy № 53/5 vid 08.10.1998 r. [Instructions on the appointment and conduct of forensic examinations and expert research and Scientific and methodological recommendations for the preparation and appointment of forensic examinations and expert research of 08 October, 1998 № 53/5]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text> [in Ukrainian].
9. Pro sudovu ekspertyzu : Zakon Ukrainy № 4038-XII vid 25.02.1994 r. [Law of Ukraine On forensic examination of 25 February, 1994 № 4038-XII]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12/conv#Text> [in Ukrainian].
10. Proskura, K. P., & Lisovyi, A. V. (2019). Dokumentalne obgruntuvannia ryzykiv fiktyvnosti zdiisnennykh platnykamy podatkov operatsii z postachannia tovariv u podatkovykh perevirkakh [Documentary substantiation of the risks of fictitiousness of transactions for the supply of goods carried out by taxpayers in tax audits]. *Ekonomichnyi visnyk. Seriya: finansy, oblik, opodatkuvannia*, 3, 212–221. [in Ukrainian].
11. Puhachenko, O., Zarudna, N., & Kundeus, O. (2023). Vyznachennia terminu «dokumentooborot» u zakonodavchykh aktakh i literaturnykh dzherelakh [Definition of the Term «Document Flow» in Legislation and Literature]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 47. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-57> [in Ukrainian].
12. Puhachenko, O. B., & Fomina, T. V. (2014). Podatkovi kontrol yak instrument zapobihannia tinovii ekonomitsi. *Stratehichni priorytety detinizatsii Ukrainy u systemi ekonomichnoi bezpeky: makro ta mikro vymir* [Tax control as a tool to prevent the shadow economy. *Strategic priorities of detinization of Ukraine in the system of economic security: macro and micro dimension*]. Cherkasy: Chabanenko Yu.A. [in Ukrainian].
13. Puhachenko, O. B., Kosenko, S. S., & Babii, M. V. (2021). Orhanizatsiia provedennia sudovykh ekspertyz ta ekspertnykh doslidzhen z ekonomichnykh pytan [Organization of Forensic Examinations and Expert Research on Economic Issues]. *Tsentrlnoukrainskyi naukovyi visnyk. Ekonomichni nauky*, 6 (39), 115–130. [in Ukrainian].

14. Romaniv, S. R., & Holiash, I. D. (2017). Osnovni napriamy vdoskonalennia pravovoho rehuliuвання sudovo-ekonomichnoi ekspertyzy v Ukraini [The main areas of improvement of the legal regulation of forensic economic expertise in Ukraine]. *Ekonomika i suspilstvo*, 10, 796–802. [in Ukrainian].
15. Sezonov, V. S. (2019). Problemy formuvannia kompleksnykh ekspertnykh doslidzhen u haluzi kryminalistychnoho dokumentoznavstva [Problems of forming complex expert studies in the field of forensic documentary science]. *Porivnialno-analitychne pravo*, 3, 239–242. [in Ukrainian].
16. Simakova-Yefremian, E. B. (2019). Pro neobkhdnist udoskonalennia zakonodavstva shchodo zdiisnennia sudovo-ekspertnoi diialnosti v Ukraini [On the need to improve the legislation on forensic expert activity in Ukraine]. *Teoriia i praktyka sudovoi ekspertyzy ta kryminalistyky: zbirnyk naukovykh prats*, 19, 118–129. [in Ukrainian].
17. Fomina, T. V., & Puhachenko, O. B. (2020). Orhanizatsiia i metodyka podatkovykh perevirok [Organization and methodology of tax audits]. Dnipro: Seredniak T.K. [in Ukrainian].
18. Shcherbakovsky, M. G. (2016). Typovi zavdannia sudovo-ekspertnoho doslidzhennia [Typical tasks of forensic research]. *Pravo i Bezpeka*, 4, 6–11. [in Ukrainian].